

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdívásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: esütörtökön és vasárnap.
 űfizetésiárak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre
 fr 20 kr. — Egyenlő száma 5 kr. Községek, tanítók, iparosok és
 egyesületek: melyek egyenként, ha előfizetnek, 4 frtért kap-
 juk a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.
 Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez
 (Dobay János Kézdi-Vásárhelyt) intézendők.
 Kiadóhivatal: K.-Vásárhelyt az ifj. Jancsó Mózes könyvnyo-
 dájában, hová a hirdetéseknek s előfizetési pénzek küldendők.

Tohuwabohu.

Nyugodtan és higgadtan nézi Magyarországot Ausztria belügyeinek alakulását és parlamenti viszonyainak fejlődését. Tagadhatatlan, hogy e nyugodt higgadság mellett nem kis mennyiségű államférfiúi aggodalom is kifejezésre jut, mely azonban nem csak azért jogosult, mert a velünk barátságos és szervileg szövetkezett államban oly alakulásokat észlelhetünk, melyeknek tentenziája asajátállamunk integritása ellen irányul, hanem azért is, mert a különböző néptörzsek e féktelen szenvedélyessége lényegesen hozzájárul a monarchia nagyhatalmi állásának gyöngítéséhez és Magyarországot ez állás érintetlen voltában egész államiségével érdekelve van. Ausztria-Magyarországnak ez állásához az európai koncertben Magyarország roppant nagy áldozatokat hozott és terheket vállalt magára, melyek a teljesítőképesség legszélső határáig terjednek; e hegemoniáért az európai államok szövetségében Magyarország intézményeket teremtett és közgazdasági hátrányokat viselt, melyek megnehezítették a saját mezőgazdaságának felvirágzását és békétlenséget vittek az ország lakosságába: és ime most Ausztriában akad egy kis, demagógokból álló párt, akadnak izgatók német birodalmi velleitásokkal, akik az egész épületet alapostul fel akarják dúlni és Ausztria-Magyarország állását az európai nagyhatalmak sorában alá akarják ásni.

Bizonyos, hogy a magyar politikusok ez aggodalma annál alaposabb, minél messzebb távoznak az osztrák politikusok az uralkodó tohuwabohuban attól az állásponttól, melyen a nyugodt megfontolás és megfontolás még lehetséges lenne. Most oly féktelenség és oly brutalitás uralkodik az osztrák parlamentben, mely messze felülmúlja a közönséges fogalmak mértékét és amely Kathrein elnök lemondása által csak az imént részesült oly elítélésben, mely az osztrák állapotok tarthatatlan volta felől kételet felmerülni nem enged.

Az egyedül pozitív és biztos, amitebben a bizonytalan helyzetben találunk, br. Bánffy miniszterelnök nyilatkozata, melyet az indemnitás vitája alkalmával tett és amely a nagy zavarban világító csillagot ad, mely alkalmasnak látszik a nyugodt fejlődés révébe vezetni. Ha, amitől óvjon Isten, az osztrák alkotmány felüggesztésére kerülne a dolog és természetesen ezt az eshetőséget szintén szemügyre kell venni — akkor Magyarország azon az őrhelyen áll, ahova a fenálló törvények utasítják és amely in ultima ratio visszavezet a pragmatica sanatio-ra.

Ezzel semmi esetre sem akarjuk azt mondani, hogy Magyarországon közömbösen vennék, ha Ausztriában az alkotmány felfüggesztetnék, mert a kérdés e megoldása kell hogy Magyarországra is gyakorolja kellemetlen visszahatását és közgazdasági tekintetben a legáldatlanabb következményekkel járhat.

Az állam gépezetét és üzemét azonban nem lehet s nem szabad megállítani és ezért kétszeres meglepéssel kell konstatálnunk, hogy azok a parlamenti pártok Ausztriában, melyek a többséget képezik, a miniszterelnök beszédének benyomása alatt immár elhatározták, hogy a kiegyezési provizóriumról szóló javaslatot párhuzamos ülésekben tárgyalják. És ezt a javaslatot el kell fogadni és — reméljük — el fogják fogadni, mert azt már mégis csak teljes lehetetlenség megengedni, hogy a két szövetséges állam legfontosabb érdekei egy botrányhajhászó obstrukcionista kisebbségnek legyenek kiszolgáltatva és mert egy parlamentárisan kormányzott országban első sorba kell állítani annak a parlamentáris elvnek megővését, hogy egy csekély kisebbségnek nem szabad erőszakkal elnyomni a többséget.

Vajjon báró Bánffy miniszterelnök indemnitás-beszédével segítségére jött-e osztrák kollegájának, gróf Badeninek és mennyiben? hagyjuk eldöntetlen. De annyi bizonyos, — hogy a magyar miniszterelnök beszéde igen sokkal hozzájárult a helyzet orvoslásához és hogy a pártok engesztelékeny magatartása folytán Ausztriában kezd a helyzet tisztulni.

Ausztria érdekében kívánjuk, hogy a józanabb irány fészkelje be magát az osztrák pártok értelmébe és legyen vezérük parlamenti működésükben.

TÁRGZA.

A Gligor Vasziú.

A gyalui havasokon magasan esett a hó. Ez a rengeteg fehér tömeg azután elszakította az istenieket a külvilágtól. És ezeknek nem is volt nagy szükségük a külvilágra. Évente egyszer másztak le a meredek havasokról, Szent István napján, a mikor a városban bucsu volt s a vásáron beszerezték összes szükségleteket; korszót, tűszűt, meg a boeskor talpat; az asszonyok pedig tüt, ezernát, meg piros pántlikát. Ez volt az összes igényük, egész kereskedelmük.

A zord gyalui havasok ormáig nem hat fel a civilizáció parancs szava, betűt, könyvet nem ismernek. De nem is kell. Az öreg mócz, a mikor már nem is igen lát, leülteti maga mellé kamaszfiát, megismerteti az oláh nép történetével, rejtélyes, fantastikus mondákkal, beszél neki a nagy pánról, tengertüli országokról. Ez az egész tudománya. Ő is örökölte, ő is tovább adja, mielőtt sirba menne. És ennyi bölcsesség épen elég egy mócznak, aki sohasem mozdul ki odújából, téiben, nyárban megkerüli az erdőt, belekiált a nagy völgyekbe és meghajigálja a harkályokat s elfut egy nadrágos, szalmakalapos ember elől; mert az „ur“, az nagyon féltelmes ember. Ilyen az élet ott a havasok között.

Éjszakánkint kigyul egy őrűz az ormon, s a rőzse pattogást ezerszeresen adják vissza a fenesi, plecskai völgyek s ebbe a halotti esendbe néha belevegyül egy-egy szerelmes oláh fruska monoton, bus éneklése, aki párja után kesereg; akit elvitt a „nagy ur“, a pán, azután kék nadrágot adott reá, s talán haza se jön többet s nem öleli nagy, erős karjaival az Aniczát, pedig olyan jól, olyan édesen sehol se tudja neki a puliszkat elkészíteni, mint ő.

Néha felhangzik a guzlicza is. Epekedő legény vagy leány veri a hurjait; a dallamot nem szereti az idegen, nagyon unalmas, hanem az oláknak hol beborul az arca, hol kiderül, annyira érzi az egyszerű hangszert minden rezgését.

* * *

A Gligor Vasziú most erőszakkal haza a katonaságtól. Alig rugta le magáról a szűk nadrágot, az éles hegyi levegőn ismét olyan buta és érzéketlen lett, mint azelőtt. Házikóján, feleségén, puskáján kívül nem volt egyebe. Hanem ezt a hármát azután szerette. Ha a kerülést elvégezte, beült odújába borzasztó illatu pipájából feketére füstölte a mestergereándát s egy percre se mozdult el az illától, a mióta haza hozta a másik hegy mögül. Ez az asszony volt az ő egész világa, központja. Utána rohant volna még a farkasok közé is, megmászta volna még a Szent János ormot is, pedig onnan még mócz nem került le élve, egy darabban. Ő legalább ezt képzelte magáról. Hogy tégre fordult az

idő, a keeskezsirt beleöntötték a tálba, az Ilia fonalat sodort bele és megvolt a világítás. E mellett a lámpa mellett mesélt a Gligor hajnaltól hajnalig, rémes, borzongató meséket az Illának.

Valami pajkos sugár kibukkant a kolozsi hegyek mögül s egyszerre csak lecsappant a nagy fenőfa teteje. Tavaszodott.

A Gligor mindennap kijárt az erdőre galyat törni s az Ilia egyedül maradt otthon. A nagy, szálal Gligor, hatalmas esemő ággal jött haza este, den s már várta a friss mamaliga, meg az Ilia ölése. Ilyen volt az élet egy darabig. Hanem a kérés szívé oláhban felkelt egyszer valami; hátha az Ilia mást is ölel? De jaj neki!

A másik hegyhátról járt keresztül egy vékony, bujástalan ficzkó, a esábitó Juon, ahogy hitták a havason. Ez mozdított meg az ostoba oláh lelkében valamit. És az állat felülkerekedett benne. Nagy esontos öklével fenyegetett a táj felé, a hol a Juon gyerek lakott. Megállj kölek! Cizine mintye! Ez a gyanu rettenetes mélyre ette magát az ostoba mócz lelkében, mert az asszony nem is főzött olyan édes ételeket, mint eddig.

A Gligor azonban mégis félt. A Juon gyerekekkel nem mert kikezdeni, hátha lelőki a hegyi uton a mélységbe, vagy rápörköli egyetlen gunyhóját; mert ettől a bolondtól az is kitelik.

Mást eszelt ki. Egy nagy és vén maczkó lakott fent a hajtás alatt. Tudta, ismerte mindenki

Politikai hírek.

A képviselőház ülése.

A képviselőház ma déli tizenkét órákor formális ülésre ült össze, hogy átvegye a főrendiház üzenetét a kiegyezési provizórium, a horvát pénzügyi egyezség és az indemniti elfogadásáról. Ezek bejelentése után még Benke Gyula terjesztette be a zárszámadási bizottság nevében az 1896-diki évi zárszámadásáról szóló jelentést. Az ülés ezzel véget ért.

A képviselőház zárszámadási bizottsága ma beterjesztett jelentésében a következő határozati javaslatot ajánlja elfogadásra:

I. Az 1896. évi költségvetés és az azt kiegészítő törvények alapján a miniszterium részére engedélyezett hitelekkel szemben az 1896-ik számadási évben és annak pótnegyedében előfordult kiadások, előirányzat nélküli kiadások és kevesebb bevételek jóváhagyatnak s ezekre, valamint az államháztartás 1896. évi kezelésnek a zárszámadásban részletezett összes eredményeire vonatkozólag a kormánynak a törvényszerű fölmentvény megadatik.

II. Az aldunai vaskapunál és az ottani zuhatagoknál levő hajózási akadályok elhárításáról szóló 1888. XXVI. t. cz. 1-ső §-ában nyert fölhatalmazás alapján a kereskedelemügyi m. kir. miniszter által az 1889. XII. t. cz. utasítása szerint az aldunai vaskapu szabályozási munkálatok 1896. évi költségeiről ugyanazon törvényezikk értelmében előterjesztett számadás jóváhagyatnak s a kormánynak a törvényszerű fölmentvény megadatik.

Az E. M. K. E. munkássága.

Az erdélyrészi magyar közművelődési egyesület a közelebbi napokban tartja rendes közgyűlését (mely az egyesület főnállása óta a tizenkettedik évi gyűlés) Kolozsvárra. Ebből az alkalomból Sándor József, az egyesület fáradhatlan munkásságú alelnöke, ki egyúttal a parlamentnek is tagja, összeállította az egyesület most záródó évről a hivatalos jelentést.

A jelentés első lapján lelkes szavakkal emlékezik meg a király nemzeti adományáról és Bajza e sorait idézi:

de nem merték turtózkodási helyéből kiverni, mert már három oláhnak rágt a lábszárat.

No Juon, ezt a maczkót verd le lábáról, ha ember vagy, mondta Pálforduláskor. „Hát én leverem”, felelt a büszke oláh ficzkó, csak zavard ki helyéből.

Másnap korán reggel elindulnak a nehézhegy uton, fel a medve odúig. A vén maczkó kint ült és lábát nyalogatta. A Juonban meg s Gligorban meghült a vér. Még sem gyerek játék!

A vakmerő oláh ficzkó, bár félt, de ezélba vette a hatalmas maczkót, az meg se rázkódott a lövéstől, hanem négy ugrással ott volt a gyerek mellett és rettenetes karmaival egy perez alatt széttépte a fiú mellét. A Gligor pedig csak állt öt lépésnyire. Gyerekjáték lett volna neki a medvét leteríteni, de nem! Bűnhődjön azért a csókért, a mit az lliától kapott. Cizine mintye!

Lassan leballagott a hegyi uton. Bement a gunyhózába és reágyujtott. Délben elmesélte az aszszonynak, hogy a Juon nines többé. „Széttépte az ursu, én láttam.”

És Ilia kiment a nagy, sötét éjszakába a Juont keresni. Nem is jött többet vissza, nem főzött többet a Gligornak, a ki azóta folyton azt hajtja: „Cizine mintye” . . . .

Török Jenő.

Add, hogy nyílt magyar beszédünk
Oly csodát tegyen:
Félreértés soha többé
Köztünk ne legyen!

Azután a gyászbeszédet sorolja föl, alelnöknek gróf Bethlen Gábornak és Horváth Gyula alelnöknek kegyeletos sorokat szánva, külön megemlékezve a másik alelnök gróf Bóldi Ákos nevének szül. Bethlen Emma grófnőnek elhunytáról.

Beszámol az ezredéves közművelődési kiállításról, a közművelődési kongresszusról és a még nem kész kultursorsjátékra vonatkozó intézkedésekről. A jelentésből tisztába jövünk Sándor Józsefnek az egyetben elfoglalt pozíciójával, mely miatt az idén Kolozsvárra két választmányi ülésen, viharos jelenetek voltak. Sándor Józsefnek, ki a központban az ügyvitel minden ágát igazgatja, évi 2000 forint fizetése és 400 forint lakbéré van. Viszont Sándor József már 8 éve ingyen tölti be a közgyűlésileg „melé és segítségére” megszavazott kezelő-titkári állást s negyedik év óta az intézetnek irodatisztje sincs.

Az egyesület szervezőt kiegészítő és azzal egységet képező fiokválasztmányok száma: 1 székesfővárosi, 2 alföldi, 16 erdélyrészi megyei és 1 szomszédos megyei, 7 önálló városi és 34 járási vagy vidéki. Együtt 61. Szaporodás 1. Ez az ország legkeletén, Háromszékvármegye orbai járásában alakult fiokkör, melynek kulturális céljaira az alelnök-főtákar, mint a kerület orsz. képviselője. 4720 forint alapítványt tett.

A tagok száma: örökös 77, szaporulat 3; alapító 1971, szaporulat 34; rendes tag 9,750, ezek közt új 51, egyklust ujtott 488; pártoló 2,587, ezek közt új 9, egyklust ujtott 154. Együtt az összes tagok száma 14,385. Az új örökös és alapítók 5659 forint 61 krt képviselnek: az új rendes és pártoló tagok 7,129 forintot.

Az egyesület vagyona jelenleg legy millió 257,841 forint 62 kr, s ezenkívül van 350,000 forint várandóság, úgy, hogy a vagyont átlag már most is másfél millió fötra lehet becsülni.

Az egyesület által szervezett és rendszeresen segélyezett intézmények közül államosított az idén is 2 óvó és 11 iskola, ezek közül a 2 óvó és 1 iskola egyesületi, 10 felekezeti; a további rendszeres segélyezés szükségére megszűnt 2 iskolára és 2 egyházra nézve. Viszont újonnan fölkarolt az egyesület a f. évi segélyezések alkalmával a régiéken kívül 13 egyházi segélyt és felekezeti iskolát, köztük románait és bukovinait is; kimondotta 3 iskola építést és 1-et jelentékeny bővítést; létesített 1 új óvót és 1 gyermek-menedék-helyet, jókarba helyezett 1 másikat és megindította más 2 óvó létesítést és segélyezését; az Emkeiskolák és óvók tansemináriumára nézve kimondotta az 5-öd éves pótlékon és nyugdíjjáradékon kívül a fontosabb helyekre nézve és megfelelő működés után az 500, illetve 400 forint fizetési minimumot, amit több iskolánál és óvónál azonnal életbe léptetett. Jelentékeny dologi felszerelési, fizetés-pótlási kiadásokat teljesített az idén is, kitüntetett jutalomban részesítvén több tanítót és óvót és rendkívül segélyezvén több iskolát. Emellett adott ösztöndíjakat; megjelent segélyével 3 nagy kiadvány; létesített 14 új népkönyvtárt, melylyel a szervezett Emke-népkönyvtárak száma immár 82 községre terjed ki; adott több daloskörnek jutalmat.

A jelentéssel együtt az Emke kiadta a Röck Pál emlékeztetőről szóló füzetet s a közművelődési egyesületek kongresszusáról szóló terjedelmes naplót.

Titkári jelentés.

Felolvasta Dr. Balogh Vendel a kézdívási helyi jótékony négyesület közgyűlésén.

(Vége.)

Ezen előzmények után áttértek egyetünknek a lefolyt 1896—97. évi működésére, a múlt évi pénz-

tárnoki jelentés szerint a nőegylet vagyoni állása az alaptőkével, zongora alappal, takarékpénztári részvényekkel együtt 3396 forint 90 krt tett, hogy menyire emelték ezen összeget a lefolyt év mulatságainak bevételei, azt a pénztárnoki jelentés fogja számszerűleg kimutatni.

Itt csak annyit említ meg, hogy a múlt év őszén 4 fillérestély tartatott, melynek tisztajövedelme 104 forint 43 krt tett, mely a választmány határozata szerint egészben kiosztott az egyet pártfogolt szegényeknek, kik részére még ezen kívül 10 forint készpénzt látottak a kiosztó bizottság juttatni, mit a választmány utólagosan jóváhagyott.

Ezenkívül husvétkor a szokásos hus- és kenyérkiosztás bizottságilag eszközöltetett.

Farsang folyamán a nőegylet által rendezni szokott táncmulatság az idén is szépen sikerült. A nyers bevétel 170 forint 15 krt tett, melyből a kiadás 80 forint és 49 krt levonván, 97 forint 66 kr. maradt, mint tiszta jövedelem.

Itt ujabbán fel kell említenem, hogy egyetünk mulatságainak bevételeit igen tekintélyes részben olyan kiadások apasztják, a melyek régebben ismeretlenek voltak ezek a tulmagas táncdíjak, illetékek és a városi tanács által szedett teremdíjak.

Ily eljárás mellett különösen fillérestélyt rendezni nem lehet, mert a mint közelebből volt eset rá, egy fillérestélyre a magas teremdíj miatt a nőegylet ráfizetett.

Egyetünk a lefolyt évben is az alapítványok tétellel elvállalt részletfizetési kötelezettségét teljesítette, kisebb segélyeket adott tanulóknak s másoknak, vöröskereszt egyleti s más tagsági köteleit pontosan lerótta.

Egyetünk a lefolyt évben 5 választmányi ülést tartott, melyeken 48 jegyzőkönyv pont alatt ugyanannyi ügy felett határozott.

Mint személyi változásokat felenlítenének tartom, hogy egyetünk volt derék és szakértő pénztárosa Kis Károlyné urnő a múlt évi közgyűlés alkalmával lemondott, s helyette Baka Ida kisasszonyt jelölte ki a közbizalom e fontos és sok tevékenységet igénylő állásra, ki eddig is odandó munkásságával többszörös hálára kötelezte az egyetlet.

Egyetünknek igen fáradhatatlan buzgó jegyzője akadt az időközben megürült állásra Farkas Miklós ur személyében, kinél alkalmasabb, odaadóbb munkás egyént keresve sem találtunk volna. Ezt az egyet let jegyzőkönyvei élénken igazolják. Óhajtom, hogy mindköt említett tisztviselője az egyetnek soká megmaradjon az egyet let kebelében.

Ha alkalom adtán szerencsém van az egyet let választmányi tagjain, elnökségén s tisztai karán végig tekinteni, egyfelől megdöbbenéssel látom, hogy a házalással, tag-gyűjtéssel, fillérestélyek szereplőinek összeállításával járó fáradalmakba sokan már-már beleuntak s e tekintetben arra hivatkoznak, hogy ök már eleget voltak, jöjenek ujabb erőik a kényesebb és nehezebb feladatokra; másfelől azonban örömmel szemlélem, hogy ha nehezen is, az ügyek előbbre vezető fonalát felveszik a buzgabbak s a közöny senyvesztő burkát levetik s megindulnak a nem éppen kellemes, de annál hasznosabb és eredményesebb utra. Így látjuk jelenben is fáradnia a taggyűjtés nehéz munkáján ifj. Jakab Istvánné alelnök és Welnerreiter Györgyné háziasszony urnőket.

Az elől említett s indokként mutatózkodó kedvetlenséget azonban nem megróvásként mondom, mert úgy gondolom erre jogom sincs, — csak felemlítettem azért, hogy konstátáljam azt, miszerint ennek oka némelyeknek az egyetlettel szemben tanúsított ellenszenvéből ered, mely aztán ránk nézve is elkedvetlenítő hatással van.

Nagy ezélok előtt állunk, esüggendünk nem szabad!

Éljen mindaz, ki egyetünknek jót akar! Jusson eszünkbe halhatatlan Petőfinek mondása:

Gräf J. és T_{sa} ékszerészek, arany- és ezüstművesek Brassó, Klastrom-utca 3 sz. (Üzletvezető Gräf, ki több éven át ez állásban volt a Resch Adolf ezégnél.) Ajánlják a n. é. közönségnek ékszer, arany- és ezüst áruk dus raktárát, valamint chinai ezüst áruk nagy raktárát is. (Berndorf.) — Uj megrendelések, aranyozások, ezüstözések, javítások, metszések azonnal és olcsón. — Jutányos árak. Solid áruk, jótállás mellett.

„Szégyen rá, a ki lomhán veszteget; Dicsőség arra, a ki dolgozik!

Válasszunk már most: szégyen-e avagy dicsőség!

Ezzel jelentésemet befejezve, tisztelettel kérem a tekintetes Közgyűlést, méltóztassék azt tudomásul venni.

Dr. Balogh Vendel,
titkár.

CSARNOK

Jámor Están egyházi levelei a szerkesztőnek.

— 121 —

Téns Szerkesztő Ur!

A mult esütörtökön Móricz zsidóval s Kántor komámval berándultunk az kézdivásárhelyi sokadalomba, hogy munk és lássunk valamit, minakutánna itt Kárbahágóba erőst esendes az világ. Az példa-beszéd asztot tartja, hogy egyik varju nem ássa ki a másik varju szemét, azonban ezen vásár rendgyn asztot profitoroztam, hogy nem épegy így vagyon, mivelhogy az zsidó pogártársaink szeretik egymást becsapérozni. Hát ugy történt az dolog, hogy Móricz egy téli viklert akart vásárolni az ő Szalikájának azon alkalmatosságg emlékeztetve, hogy az mult héten az 9 ik Iezigeeskével ajándékozta meg. Móricz vállasztott es egy szép pántikás viklert s kérlette az árát. Az zsidó kereskedő 80 uj frtot kért érte. S ezzel elkezdetek alkudozni. No már esztet megnézzük — mondám kántor komámnak, hogy egyik zsidó hogy csapja be az másikat. Mikor Móricz a ködmön árát meghallotta, elfintorította az ábrázatyát s így szólt a druszájához.

— Mit, az a khabát 80 florén. Thudja moga, hogy én es zsidó s én es kereskedő vagyok?

— No ha moga egy zsidó, thudhattya, hogy ez igen fájni purthéka? — szólott vissza az kereskedő.

— Persze hogy thudok — válaszolt Móricz — ez a khabát megér 40 florén.

— Mit 40 florén, mondja maga? Maga van egy nagy szomár.

Egy pillantások alatt az két héber jól leküzdötte egymást s montak egymásnak ojjanokat, hogy egy jámbor keresztény ember az föld alá sülyedt vóna fölki, hanem azét az alku tovább folyt. Végre az kereskedő így kiáltott:

— „No ha moga aszongya, hogy ez a khabát megéri 40 florén, legyen a magáé. Adjon pénzt!

Erre Móricz aszondá, hogy ő csak annyét mondott, hogy az gunya megér 40 uj frtot, de azét ő nem ad többet 30-nál. Az héber botos majd kiugrott mérgiben a bórírból s a gunyát először is az Móricz fejéhez s azután a földhöz esapta s azután hirtelen magához jött s egész esendes így szólott:

— Moga tehát aszongya, hogy meg van egy izraelit s érti, hogy mit kóstál egy ijen fájni purthéka?

— Nü frájlik. Én thudok, hogy az nem éi thübbet, mint 30 florén.

— No maga egy govaltiger szomár, egy rindfi. Thudja meg, ez a khabát nem ér thübbet, mint 15 florén. Adjon pénz s legyen az mogáé.

Igy tözte le egyik zsidó a másikat. Persze az keresztényekkel ők sem így csinálnak.

Mű kántor komámval erőst jól mulattunk az zsidó alku felett s azután mind a hárman tovább mentünk.

Az piac végében egy másik héber árulgatta az ő portékáit. Először egy darabot, azután kettőt s a végén 10—15 darabot kénált 2 piczulát s beszélt hezza tenger sokat s lediesirte mindegyik darabot, hogy az ember megkérvánta s mikor nem akadt erre sem vevő, elkezdődésében így kiáltott:

— Itt vagyon 20 drb, pompás purthéka Magyar-nak adom 20 krért, németnek adom 25 krért s zsidónak nem adom oda semmi féle áron, met az zsidó mind esaló!

— No hallod-e Móricz? — mondom neki, hogy traktál a te zsidó testvéred? Ugy-e mond valamit?

Móricz zsidó nem szólt semmit s mind hárman mentünk tovább.

Egy másik bodéban egy másik héber egy krokodélust mutogatott, csunya béka mondhatom.

Zsidó ur — szólék az héberhez, nem vóna szives asztot a krokodélust megrikkatni, met hát szeretnék látni krokodélus könyvet, a miről sokat hallottam.

— Nem lehet atyámfi — mondá a héber — mivelhogy ezen krokodillus bakk s az nem szokott hejába könyvezni, hanem ha krokodillus könyvet

akar látni házodójék meg, s rikkassa meg az anyósát.

Hejjesen nagyon mondvá Zsidó ur! — mondám tekintélyvel, hanem azét a kicsinységét nem veszek anyóst a nyakamra.

Ezután bementünk egy másik bodéba s megnéztük az óriás kisasszonyt es. Mondhatom, hogy igen ügybevaló leányzó, s vaj két araszval lehet magasabb és szélesebb az én kedves Petranellámnál. A leányzó gunyoson sétált el közöttünk s osztán testén az reneteg kövérséget nézegetve mondogatta: „Az ebatta, ez nem vatta! Mán én hiszem es, hogy nem vatta, de az es bizonyos, hogy nem szeretném, ha szorolmetesség gyanántjában megölegetne.

Ezekon kívül még sok mindenfélét láttunk s még most es mind néznék, de délfelé erőst megsomnyoztunk s ezét aszondám kántor komámnak, hogy menyinyunk s innánk egy esepet s mentünk es ezután csak a pohár fenekét nézegettük.

Kárbahágó, 1897. okt. 17.

Maradtam
tisztelővel és becsületvel
Jámor Están,
egyházi és harangkezelő.

Ujdonságok.

— Időjárásunk semmi változást sem mutat. Nappal enyhe idő, s éjjelenként erős fagyok vannak s az ég általában mindig derült s legkisebb hajlamot sem mutat, hogy egyhamar hóval kedveskedjék nekünk. A hőmérő nappal 6—10 C° melegeket mutat.

— Hymen hír. Dr. Székely György országgyűlési képviselő f. hó 20-án tartja menyegzőjét, megyénk főispánja hatolykai Potsa József v. b. t. t. bájos leányával Erzsébet kisasszonnyal. Az örvendos családi eseményről a minékét részen való család következő értesítést adott ki: Hatolykai Potsa József valóságos belső titkos tanácsos, Háromszékvármegye főispánja és neje hatolykai Potsa Mária örömmel tudatják Erzsébet leányuknak, kilyéni Székely György dr. országos képviselő, néhai kilyéni Moltóságos Székely Gergely földbírtokos és néhai úrmósi Moltóságos Mauer Jozefa fiával, idei november hó 20-án tartandó esküvőjét. Kelt. S.-Szentgyörgyön, 1897. október 28-án. Kilyéni Székely György dr. földbírtokos és az ilyefalvi kerület országos képviselője örömmel tudatja, Nagymoltósági hatolykai Potsa József valóságos belső titkos tanácsos, Háromszékvármegye főispánja és neje hatolykai Potsa Mária leányával, Erzsébettel folyó évi november hó 20-án tartandó esküvőjét. Kelt. Kilyén, 1897. október hó 28-án. E házassághoz, mely megyénk két tekintélyes és ősrégi család fiatal sarjait köti össze, őszinte szívvel gratulálunk.

— Halottak napját kegyeletesen ünnepelték meg mult hétfőn Kézdivásárhelyt. A protestánsoknál ugyan nem vallásos szokás a halottak emlékét a temető kivilágításával megülni, de néhány év óta ezt az ev. ref. vallásuk év egy gyakorolják, mint a katolikusok. Ezen évben is mindkét temető sírjai nagy díszrel valának kivilágítva s nagy néptömeg tolongott az sírok között. Az ev. ref. sírkertben a tűzoltó zenekar gyászdalokat zenélt. Általában a gyászünnepély mindkét temet ben impozáns volt.

— A kezdivásárhelyi négyesület mult szombaton fillérestélyt rendezett, mely alkalommal Welnerleit Jánosné és Martzi Ferencné urnők viselték nagy eredménytel a házasszonyi tisztet. A kiválóan érdekes műsorban a legjelesebb nők valának koncentrálvá s az a művezet, mit a szereplők nyújtottak, talán sok is volt egy 30 kr. belépti díjas fillérestélynek. De hát ilyenek a mi kisvárosi esztélyeink: vagy sokat, vagy semmit sem adnak. A műsor a következő pontokból állt: Felolvasott Martzi Ferencz ur, zongorázott Cseh Gyuláné urnő. Dialog: Előadta Jakab Beatrix k. a. és Török Andor ur. Énekelte Halász György ur, zongorán kísérte Cseh Gyuláné urnő. Egy fillérestély leírásának keretében nem illik bele a szereplők működéséről részletesen beszélni s épen azért röviden csak annyit jegyezhetünk meg, hogy mindhárom tökéletes volt s nagy művezetet nyújtott a közönségnek s bármely nagy szabású hangversenybe beillt volna. Csak épen az a baj, hogy ilyen nagyszabású program után mit adhatnak a következők. Ez különben nekünk nem szerez aggodalmat, mert az zsongrony találékonyság majd segít a dolgon. Felesleges is tán még azt is elmondani, hogy a közép színi közönség nagyon jól mulatott.

— Fillérestély. A kezdivásárhelyi játékonny négyesület jövő szombaton fillérestélyt rendez. Házi asszonyok Kovács Dánielné (városi pénztárnokné) és Kiss Lajosné urnők. — A műsor a következő: Felolvas: Dobay János ur. Zongorázik: Bartha Zsuzsika k. a. Monolog: Előadja Jakab Beatrix k. a. Szaval: Vargha Béla ur.

— Állat kiállítás Kovásznán. A háromszéki gazdasági bizottság, mely megyénk közigazgatási fejlesztése körül örvendő tevékenységet fejt ki,

mult vasárnap Kovásznán igen szépen sikerült állatkiállítást rendezett. Már azon körülmény, hogy megyénk közszeretben álló főispánja állott az ügy élén, a kiállításnak egész ünnepies jelleget kölcsönözött. A község és vidék birtokosai kocsikon vultak a vasúti állomáshoz s ezeken kívül még egy 30 tagu bandérium is nagy közönség várta az érkező főispánt, aki a reggel 8 óra tájban érkező vonattal jött meg s lelkesült éljenzésekkel fogadtattott. Ezután kezdődött a bovonulás. Mintegy 60 koci és bandérium kísérte be a kegyelmes urat a szépen follobogózt községe s annak két pontján felállított díszkapunál nagy színi közönség riadó éljenzésekkel üdvözölte. Es elkezdődött a kiállított állatok megismerése, mely igazán szép és érdekes produktumaival bő anyagot nyújtott a bámulásra. Csak ilyenkor lehet megtudni, hogy a mi állattenyésztésünk milyen magas nívón áll. Ha nem is épen nagyon sok, de mindenestire igen értékes anyag volt itt összehordva azon tulajdonosok, kik jutalmat kaptak, nagyon kiérdemelték ezt. Délben a Deák-féle nagyteremben fényesen sikerült bankett volt s az egész ünnepséget este egy rögtönzött táncszívalom zárta be.

— 214. Ez a száma azon sorsjegyek, mely a Vajda Albert, kezdivásárhelyi kitűnő műasztalos által mult vasárnap kisorsolt pompás étszekerényt elnyerte. Ez a díszes butordarab az országos kiállítás kiállítási érmet nyert s a boldog nyerő igazán örvendhet szerencsésének.

— Közgyűlési meghívó. A kezdivásárhelyi és vidéki vadász-egylet f. év november 7-én (vasárnap) délután 2 órakor a k.-vásárhelyi polgári fiu iskola helyiségében gyűlést tart, melyre a tagtársak tisztelettel meghívattak. Tárgyak. 1. A módosítandó alapszabályok előterjesztése. 2. Vadász-mesteri jelentés. 3. Folyó ügyek és terület-bérletek feletti intézkedés. 4. Indítványok. K.-Vásárhely, 1897. október 26-án. Az elnökség.

— Nyilvános-köszönet Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak, mint az elavult esz és községy elleni vértisztító-thea feltalálójának Neunkirchenben (Alsó-Ausztria). A vért tisztítja egy a közvényes, mint eszozs bántalmakban. Ha tehát itt a nyilvánosság elé lépek, teszem ezt azért, mert első sorban kötelességemnek ismerem neunkircheni Wilhelm gyógyszerész urnak legbensőbb köszönetemet nyilvánítani azon szolgálatért, a melylyel az ő vértisztító-theája az én fájdalmas eszozs szenvedéseimben reám hatott, másodsorban pedig azért, hogy hasonló hajban szenvedőknek figyelmét a theára főlhívjam. Nem vagyok képes lenni azon szenvedő fájdalmaikat, melyeket 3 éven keresztül minden időváltozás alkalmával tagjaimban kiállottam, a melytől sem gyógyszer, sem a bécsi fürdőn használt kénés fürdés nem volt képes megmenteni. Almatlanul hanykódtam ágyamban éjeleken keresztül; ótvágyam nagyban esőkent; egész valóm szomorú kinézést öltött magára és egész testőrm megfogytakozott. Ezen vértisztító theának 4 heti használatá után azonban fájdalmaimtól nemcsak teljesen megmenekültem, hanem jelenleg is — miután már 6 hete, hogy nem használok — teljesen ment vagyok és egész testi erőm megjavult. Nagyon meg vagyok győződve, hogy mindenki, ki hasonló szenvedésekben ezen theat veszi igénybe: Wilhelm Ferencz urat áldani fogja. Kiváló tisztelettel Streiffeld Butschin grófnő, főhadnagy neje.

Idegenek forgalma.

Október 17-től október 29-ig.

— Nemzeti szálló: Kelemen Lajos tiszti ügyész S.-Szt.-György. Moldován Kálmán utazó Budapest. Fischer Gyula utazó Budapest. Pollák József utazó Bécs. Kiss Jakab utazó Budapest. Glaser József utazó Prosnitz. Löwy Gábor utazó Budapest. Láni Albert utazó Bécs. Modvev József kereskedő Brassó. Hozolies Mór ügynök Brassó. Hanák K. kulturmérnök Brassó. Pollák Henrich utazó Budapest. Spiegel Mór utazó Bécs. Kransz Ferencz utazó Budapest. Kartzl Mihály utazó Darmstadt. Vogheitz M. utazó Budapest. Schpitzer Mór rakárnok Gyulafalva. Ifj. Jakab János kereskedő Csikszépviz. Id. Jakab János kereskedő Csikszépviz.

— Millenium szálló: Johe N. főmérnök Budapest. Spiner N. mérnök Budapest. Polácsék J. utazó Bécs. Grosz utazó Budapest. Deutsch N. Budapest. Guszt Hoffman utazó Bécs. Silberszék Imre utazó Bécs. Kozáry Péter esendőr főhadnagy Kolozsvár. Lentgeb Lajos utazó Nagy-Szeben. Hächt Emil utazó Nagy-Várád. Bernhard Lajos utazó Bécs. Simon Ignác utazó Brassó. Jakabovics Mór utazó Budapest. Adler Jakab kereskedő Szőlók. Wiend Jenő kereskedő Budapest. Jakár István utazó Bécs. Vas Salamon utazó Győr. Köbl és Mauthner kereskedő Bécs. Friedrich Elsen kereskedő Brassó. Schatz Sámuel kereskedő Budapest. Neumann Endre utazó Budapest. Schweighofer József kereskedő Budapest.

Szerkesztő üzenet.

Üdös Jakab. Jábor Están ur megelőzte s így czikkét csak a jövő számban közölhetjük. Szívesen látjuk máskor is!

Virágcsokrokat

élő virágból, divatosan kötve, minden színű finom virágtartóval és a legdivatosabb koszorukat, valamint kaméliákat, rózsákat, ibolyákat és tazetákat minden időben szállít

Kypta Ágoston,
180 3—3 virágkereskedése Brassó.

Sz. 23853
1897.

Hirdetmény.

A s.-szentgyörgy-hidvég-baróti törvényhatósági közuton levő 8. 125. és 131. számú átereszek helyreállítását 1084 frt 6 kr. összeg erejéig engedélyezem.

A fentemlített munkálatok fogatosításának biztosítás céljából az 1897. évi november 13-ik napjának 9 órájára a vármegyei alispán hivatalos helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik. A versenyezni óhajtok felhívtnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előírt 5%-os ügyleti pénzzel ellátott zártajánlatukat kitűzött nap d. e. 8^{1/2} órájáig a vármegyei pénztárhoz annyiival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a vármegyei számvivőség-

nél a rendes hivatalos órákban, naponként megtekinthetők.
S.-Szentgyörgyön, 1897. október 21-én

alispán helyett:
Szentiványi Miklós,
főjegyző.

177 3—3

The Continental
Bodega Company
Valódi hamisítatlan
külföldi borok

Portbor.
Sherry.
Madeira.
Marsala.
Malaga.
Tarragona s. a.
Legjobb
bevásárlási forrása

Raktár:

László Zoltán
kereskedésében
K.-Vásárhelyt.

Van szerencsém egy a helybeli, mint vidéki t. közönség szíves tudomására adni, hogy Kézdivásárhelyt a Nemzeti szálló 1 szám alatt szeptember hó 5-től kezdve

ÁLLANDÓ FOGGYÓGYÁSZATI TERMET

nyitok, a hol a foggyógyászat körébe vágó minden műveletet úgy operatív, mint technikai ágbán elvállalok.

Rendelés minden vasárnap reggeltől estig Kézdi-Vásárhelyen. Sürgős esetekben más napokon Kovásznán.

Dr. Morvay István

egyetem- és orvos-tudor, fog- és szájbetegségek speciálistája.

125 18—*

SCHISSER PÁL

első nagy kárpitos-butor-raktárában

Kézdi-Vásárhelyt

nagy választékban kaphatók a legszolidabban munkált ruganyos szalon-butorok minden minőségben. Teljes garnitúrák: egy kanapé, 6 drb karosszék 100 frtól feljebb, ezenkívül mindenféle divány ottománok, faragott, tömören hajlitott faszékek és függőnytartók, tükrök, tolelt-asztalok, lószőr és tengerifü matrácok, és sodronyágybetétek galvanizált sodronyból tömör fakerettel és vasalással, egy nagy ágyra darabja 9 frt. Összehajtható vas-ágyak 23 rugós matráczezel.

Az üzlethelyiség a kaszinó-épület földszintjén van.

(89 25—100)

Sz. 10624
1897.

Árverési hirdetmény.

Kézdivásárhelyen a vármegyei tanalap tulajdonát képező a m. kir. honvédség használatában állott és időközben, a vármegyei tanalap használatában visszajött ingatlanok és épületek f. évi nov. hó 7-én délelőtt 9 órakor Kézdivásárhelyen a helyszínen nyilvános árverésen, a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett el fognak adatni.

Árverés tárgyat képezik a kézdivásárhely-kantai 373. sz. tjkvben 2921. régi hrszámnak megfelelő 636. új hrsz. alatt 444 □ öl térfogatban felvett ingatlan, a rajta levő téglából épült lőpororonyal 400 frt; 2932. régi hrszámnak megfelelő 625. új hrsz. alatt 200 □ öl térfogatban felvett ingatlan a rajta lévő téglából épült őrház és deszkafallal és zsindelyfedővel épült jármű felszerrel 600 frt kikiáltás iárral.

Árverezni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át, az árverés fogatosítására kirendelt kiküldött kezéhez készpénzben befizetni.

Mennyiben vásárló a vitelárt nem fizeti be, kárára és veszélyére a megvásárolt tárgy újabb árverés alá bocsátatik, s fentartatik vásárlóval szembe a felelősség az előbbi és utóbbi vásári ár közti különbözetre nézve.

Az árverés csak alispán ur által történt elfogadás után fog jogerőre emelkedettnek tekintetni.

A tulajdonjog bekebelezése a vármegyei alispán ur és vásárló közt kötendő szerződés aláírása után lesz bekebelezendő.

Felkértenek vásárolni szándékozók az irt időben és helyen megjelenni.

S.-Szentgyörgy, 1897. évi október hó 21-én.

alispán helyett:
Szentiványi Miklós,
főjegyző.

178 3—8

ki iszik
Kathreiner-féle
Kneipp-maláta-kávét?

Mindenki a ki félti az egészségét és mégsem akar lemondani a kávé megszokott kellemes élvezetéről. Mert a Kathreiner-kávé hozzájárul az idegizgató babkávénak általánosan ismert és rendes használatnál annyira egészségrontó hatásához. *****

Mindenki a kinek egészségét valami megromlott. Különösen ideg- és gyomorbántalmakban szenvedőknek sok ezer esetben a legégszesebb és a legkönnyebben megemészthető italnak bizonyult a tiszta Kathreiner-kávé. *****

Minden asszony és gyermek, a kiknek győge szervezetére különösen jótékony hatással van a tápláló Kathreiner-kávé s a kik kellemes, enyhe íze miatt, úgy babkávőzzel keverve, mint tisztán nagyon szeretik.

Mindenki a ki a háztartásban takarékos, de izletes és a mell tt egészséges kávéitalt mégsem akar magától megvonni. Takarékosági szempontból is ajánlható a Kathreiner-kávé, akár babkávővel vegyítve, akár tisztán. *****

A Kathreiner-féle Kneipp-maláta-kávé valóban egészségi és családi kávé, a mely szemekben a legjobb malátából készül; a babkávő kedvelt ízét a Kathreiner-féle gyártási mód adja meg neki, a mely a leghíresebb szaktekintélyektől elismerve, minden művelt államban tért hódított. Csak a Kathreiner-kávé egyesíti magában a babkávő kellemesen ingerlő ízét és a malátakávőnek egészséges, orvosilag elismert és megerősített előnyeit.

Kérelem: Tévedések és megkárosodás kikerülése végett beadványt a sárlás alkalmával tessék jól vizsgálni az eredeti dobozra, a melyen ez a felírás van **Kathreiner.**

Az olyan csomagban, a melyen nincs rajta a Kathreiner név, hamisított kávé van.